

Πρόθεση

να πληροφορήσει...

Πρόθεση του συγγραφέα είναι **να πληροφορήσει** όταν ο συγγραφέας έχει ως στόχο να μεταδώσει γνώσεις, στοιχεία ή δεδομένα για ένα θέμα με τρόπο σαφή και αντικειμενικό. Όταν πληροφορεί, επιδιώκει να ενημερώσει τους αναγνώστες, να τους βοηθήσει να κατανοήσουν ένα ζήτημα και να αποκτήσουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα της πραγματικότητας. Συνήθως παρουσιάζει γεγονότα, χωρίς έντονη συναισθηματική φόρτιση.

Το αντίστοιχο ύφος/λόγος που διαμορφώνεται είναι **πληροφοριακό, αντικειμενικό, ουδέτερο, σοβαρό, επίσημο.**

Αν σε ένα άρθρο για τη ρύπανση γράφει «Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλείται κυρίως από τις εκπομπές καυσαερίων των οχημάτων και τη λειτουργία βιομηχανικών μονάδων», η πρόθεση του συγγραφέα είναι **να πληροφορήσει** για τις βασικές αιτίες της ρύπανσης. Στο παράδειγμα η πρόθεσή του επιτυγχάνεται με τη χρήση **παθητική σύνταξη, γ' πρόσωπο, κυριολεκτική λειτουργία της γλώσσας, ειδικού λεξιλογίου, την παρουσίαση γεγονότων και τη σαφή, επεξηγηματική διατύπωση**, χωρίς έντονη αξιολογική ή συναισθηματική φόρτιση.

Γλωσσικές επιλογές/ εκφραστικά μέσα για την πρόθεση του συγγραφέα να πληροφορήσει...

Ο συγγραφέας αποσκοπεί **να πληροφορήσει...** όταν στο κείμενο εντοπίζονται:

1. γ' ρηματικό πρόσωπο
2. κυριολεκτική λειτουργία της γλώσσας
3. ονοματοποίηση
4. οριστική έγκλιση
5. ειδικό λεξιλόγιο
6. υποτακτική σύνδεση, διαρθρωτικές λέξεις/σύνδεσμοι αιτιολόγησης, αιτίου-αποτελέσματος, συμπεράσματος
7. σύγκριση-αντίθεση παρελθόντος παρόντος ή περιστατικών (είναι ισχυρό στοιχείο πειστικότητας)
8. αυτούσια παράθεση λόγων-ευθύς λόγος

κ.ά.

Στοιχεία/ τρόποι/ μέσα (εκτός γλωσσικών επιλογών)

1. Τεκμήρια (στατιστικά στοιχεία, πορίσματα ερευνών, αυθεντίες κ.ά.)
2. περιγραφή πειράματος

Παράγοντες στην επιλογή επαγγέλματος

Όσο παράδοξο και να φανεί, η επιλογή επαγγέλματος από τον νέο άνθρωπο είναι συνισταμένη πολλών παραγόντων. Στην πραγματικότητα, αποτελεί συλλογική απόφαση. Βέβαια, η κλίση του νέου είναι βασικός παράγοντας. Αλλά αυτή αποτελεί μόνο μια γενική κατεύθυνση (ενώ το επάγγελμα είναι μια συγκεκριμένη ενασχόληση). Από κει και πέρα, σημαντική είναι η επίδραση της στάσης και της εμπειρίας των γονιών, μαζί με τα όποια όνειρα ή προσδοκίες έχουν από το παιδί τους, καθώς και της παρέας του νέου, αλλά και - αυτό δεν θα πρέπει να λησμονιέται - των τάσεων της ίδιας της κοινωνίας. Για παράδειγμα, σε όσους αρέσει η διδασκαλία την εποχή αυτή είναι πιο εύκολο να προσληφθούν ως δάσκαλοι παρά ως καθηγητές. Ή, αν κάποιος έχει καλλιτεχνικές ανησυχίες, είναι πιθανότερο να θελήσει να γίνει ηθοποιός ή τραγουδιστής παρά αγγειοπλάστης, επειδή σήμερα η κοινωνία εστιάζει σε αυτές τις δύο ομάδες καλλιτεχνών.

Η επιλογή του επαγγέλματος με βάση τα προσωπικά ενδιαφέροντα αποτελεί την εύκολη και απλούστερη φάση της συνολικής διαδικασίας. Τα δύσκολα είναι οι άλλες, οι επιμέρους παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Μια τέτοια παράμετρος είναι η δυνατότητα εύρεσης εργασίας στο αντικείμενο που πρόκειται κανείς να ειδικευθεί. Είναι προφανές πως δεν έχει απολύτως κανένα νόημα να πάει και να σπουδάσει κανείς κάτι, για το οποίο δεν υπάρχει ζήτηση στην αγορά εργασίας. Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο να σπουδάξει κάποιος ένα αντικείμενο, θεωρώντας ότι δεν θα έχει εργασιακό πρόβλημα και μετά να διαπιστώνει ότι η αγορά εργασίας είναι κορεσμένη από την ειδικότητα αυτή. Επομένως, θα πρέπει να έχει μια, γενική έστω, άποψη του χώρου, στον οποίο θα κινηθεί επαγγελματικά, ώστε να γνωρίζει εκ των προτέρων τις δυσκολίες που θα συναντήσει και, εφόσον επιθυμεί να συνεχίσει προς εκείνη την κατεύθυνση, να είναι οπλισμένος και με την απαραίτητη επιμονή και υπομονή. Από την άλλη, μπορεί πάντα να διαλέξει ένα παραπλήσιο (της αρχικής επιλογής του) επάγγελμα, το οποίο θα παρέχει περισσότερες ευκαιρίες για δουλειά.

Στο Κείμενο 1 πρόθεση του πομπού είναι κυρίως να πληροφορήσει τον/την αναγνώστη/στρια. Να εντοπίσεις και να αναλύσεις με συντομία τρεις γλωσσικές επιλογές (ρηματικό πρόσωπο, λειτουργία της γλώσσας, ρηματική έγκλιση, σύνταξη, σημεία στίξης κ.ά.) με τις οποίες επιχειρεί να πετύχει τον στόχο του. Τ.Θ. 17124

Απάντηση

- Ρηματικά πρόσωπα: Γ' ενικό και Γ' πληθυντικό πρόσωπο: (το θέμα προβάλλεται με αντικειμενικότητα/ αποστασιοποίηση, χωρίς την άμεση συμμετοχή ή εμπλοκή στα δρώμενα π.χ.)
- Λειτουργία της γλώσσας: Παρατηρείται αναφορική -κατά κύριο λόγο- λειτουργία της γλώσσας
- Λεξιλόγιο: - επιστημονικό/ειδικό λεξιλόγιο, λόγω της ειδικής φύσης του εξεταζόμενου θέματος (π.χ. εργασιακός, κορεσμός, αγορά εργασίας)
- απλό/καθημερινό λεξιλόγιο, προκειμένου να γίνει το κείμενο κατανοητό και εύληπτο από ένα ευρύτερο κοινό π.χ. ηθοποιός ή τραγουδιστής, παρέα του νέου)
- Σημεία στίξης: παρενθέσεις, κατά κύριο λόγο, για να επεξηγήσει ή συμπληρώσει τα λεγόμενά του π.χ. (ενώ το επάγγελμα είναι μια συγκεκριμένη ενασχόληση).
- Εγκλίσεις: Κυριαρχεί η οριστική με την οποία καταγράφονται οι παράμετροι επιλογής της εργασίας με αντικειμενικό τρόπο. Γενικότερα, δίνεται έμφαση σε διαφορετικούς βαθμούς βεβαιότητας των καταστάσεων (όσο παράξενο και να φανεί, βέβαια, να διαλέξει ένα παραπλήσιο...επάγγελμα, το οποίο θα παρέχει περισσότερες ευκαιρίες για δουλειά)

Κείμενο 2

Τα μυστικά του ψηφιακού μετασχηματισμού

Ο Χάρης Λαδάς είναι Ανώτερο στέλεχος για θέματα Τεχνολογίας-Πληροφορικής, σε εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής επιχειρηματικών υπηρεσιών. Οι απόψεις του δημοσιεύτηκαν σε ημερήσια εφημερίδα την 17/7/2022 (Διασκευή)

Η χρήση της τεχνολογίας στη ζωή μας έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια και παρατηρείται μια συνεχής διεύρυνση των προσφερόμενων υπηρεσιών και εφαρμογών. Ολοένα και περισσότεροι οργανισμοί και επιχειρήσεις έχουν ήδη προχωρήσει σε σχεδιασμό και στρατηγικές, ώστε να εξερευνήσουν τις προοπτικές που ανοίγονται μέσω των νέων αυτών καναλιών.

Έτσι, οι παραδοσιακές μεθοδολογίες σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών, προώθησης καθώς και υλοποίησής τους έχουν αλλάξει αισθητά και πρόκειται να αλλάξουν περισσότερο στο άμεσο μέλλον, καθώς η εξέλιξη είναι διαρκής και απαιτεί συνεχείς προσαρμογές. Στις αλλαγές και προσαρμογές αυτές θα πρέπει να προστεθεί και ο παράγοντας της ταχύτητας με την οποία πραγματοποιούνται τα παραπάνω. Οι αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών, καθώς βέβαια και η ταχύτητα με την οποία νέες ψηφιακές υπηρεσίες και προϊόντα υλοποιούνται, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ως μέρος της στρατηγικής και του σχεδιασμού σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Η αξιοποίηση σχεδιασμού, υλοποίησης και τεχνολογιών που χρησιμοποιούσαμε τα προηγούμενα χρόνια ενδέχεται να είναι αποτελεσματικές, αλλά σίγουρα όχι ανταποκρινόμενες στον ρυθμό και στο κόστος που θα καθιστούσε το ψηφιακό προϊόν ανταγωνιστικό. Για τον λόγο αυτό έχουν υιοθετηθεί, πέραν των νεότερων τεχνολογιών, νέες μεθοδολογίες προσέγγισης και εργασίας, αλλά και σύγχρονες ψηφιακές αρχιτεκτονικές που τοποθετούν στο επίκεντρο τον άνθρωπο και ανταποκρίνονται στην ανάγκη για συχνότερες αλλαγές.

Το ψηφιακό νέφος ή cloud είναι ο θεμέλιος λίθος στον οποίο βασίζεται η πλειονότητα σύγχρονων ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων. Οι λόγοι για τους οποίους οργανισμοί και υπηρεσίες κατευθύνονται σε αυτό είναι, κυρίως, η ευελιξία επιλογής έτοιμων υποδομών, διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία, αντίγραφα ασφαλείας κλπ. από τον ίδιο τον πάροχο (cloudprovider).

Ο σχεδιασμός νέων ψηφιακών υπηρεσιών προϋποθέτει αλλαγή στην προσέγγιση, κάνοντας έξυπνες επιλογές. Ο χρόνος δεν είναι ποτέ αρκετός για να σχεδιαστεί, να υλοποιηθεί και να υποστηριχθεί πλέον μια υπηρεσία, όπως γινόταν στο παρελθόν, λόγω χρόνου και κόστους. Μεθοδολογίες που ανήκουν στη σφαίρα του «agile»¹ υποστηρίζουν τη σταδιακή ανάπτυξη και παράδοση υπηρεσιών σε κύκλους των δύο ή τριών εβδομάδων, προτεραιοποιώντας κάθε φορά τα πιο επωφελή χαρακτηριστικά. Υπηρεσίες που αναπτύσσονται με τέτοιες μεθοδολογίες έχουν ως αποτέλεσμα την προοδευτική τους ωρίμανση και βελτίωση προς συνεχώς επαναξιολογούμενη κατεύθυνση.

¹ agile=μια μορφή/στυλ διαχείρισης έργου που είναι επαναληπτική και σταδιακή.

Στο Κείμενο 2 πρόθεση του συγγραφέα είναι να πληροφορήσει τον/την αναγνώστη/-τρια για την εξέλιξη που έχει σημειωθεί στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών. Να βρεις δύο γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ικανοποιεί την πρόθεσή του αυτή.

Ο/Η μαθητής/-τρια αναμένεται να επισημάνει ότι το κείμενο πληροφορεί τον/την αναγνώστη/-τρια για την εξέλιξη που έχει σημειωθεί στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών, επιλέγοντας από το κείμενο δύο γλωσσικές επιλογές π.χ.

- Το λεξιλόγιο, το οποίο φανερώνει τις προθέσεις του συντάκτη, τον τρόπο με τον οποίο αυτός θέλει να προσεγγίσει το υπό διερεύνηση θέμα, όπως του το επιτρέπει το επίπεδο των γνώσεων του. Εν ολίγοις, χρησιμοποιεί κοινό, καθημερινό λεξιλόγιο, το οποίο συμβάλλει στην παραγωγή ενός εύκολα κατανοητού κειμένου από όσο το δυνατόν ευρύτερο αναγνωστικό κοινό. Από την άλλη πλευρά, η χρήση εξειδικευμένου, τεχνικού λεξιλογίου -λόγω της ειδικής φύσης του εξεταζόμενου θέματος- είναι εξίσου δικαιολογημένη π.χ. *νέα τεχνολογική διεύρυνση, προώθησης καθώς και υλοποίησής τους, όχι ανταποκρινόμενες στον ρυθμό και στο κόστος που θα καθιστούσε το ψηφιακό προϊόν ανταγωνιστικό, το ψηφιακό νέφος ή cloud, αντίγραφα ασφαλείας από τον ίδιο τον πάροχο (cloud provider), μέσω των νέων αυτών καναλιών, των χρηστών, ψηφιακές υπηρεσίες, επιχειρήσεις, νεότερων τεχνολογιών, νέες μεθοδολογίες, εργασίας, ψηφιακές αρχιτεκτονικές κ.ά.*
- Γραμματικοί χρόνοι: Η χρήση, κυρίως, μελλοντικών χρόνων υποδηλώνει πως το περιεχόμενο του κειμένου αναφέρεται σε κάποια αναμενόμενη εξέλιξη. Για τον ίδιο λόγο, ο συγγραφέας αξιοποιεί, κατά κύριο λόγο, την οριστική έγκλιση που εκφράζει -αντίστοιχου βαθμού- βεβαιότητα. Η υποτακτική έγκλιση αναφέρεται σε μία δυνητική κατάσταση στην οποία προστίθεται και η επιβολή *θα πρέπει να προστεθεί και ο παράγοντας της ταχύτητας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ως μέρος*
- Ρηματικά πρόσωπα: Γ' ενικό και Γ' πληθυντικό πρόσωπο: Η χρήση αυτών των ρηματικών προσώπων είναι συνδεδεμένη με τις έννοιες της αντικειμενικότητας και της αποστασιοποίησης
- Επιρρήματα και επίθετα, τα οποία φανερώνουν τον βαθμό βεβαιότητας και τη θετική ή αρνητική στάση του γράφοντος απέναντι στο ζήτημα που διερευνά. Ειδικότερα τα επίθετα «σχολιάζουν» με θετική ή αρνητική χροιά το ζήτημα: *συνεχής διεύρυνση, Ολοένα και περισσότεροι οργανισμοί και επιχειρήσεις, πρόκειται να αλλάξουν περισσότερο στο άμεσο μέλλον, η εξέλιξη είναι διαρκής κ.ά.*